

Cristian Popa (BNR): Inteligenta artificiala ar putea fi un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste

Inteligenta artificiala ar putea fi un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste prin optimizarea si cresterea eficientei, a afirmat, marti, Cristian Popa, membru în Consiliul de Administratie al Bancii Nationale a României.

"Dupa încheierea celui de-al Doilea Razboi Mondial, am avut mai multe astfel de supercicluri: mai întâi, perioada de crestere peste asteptari din America si Europa din anii '60 când se investea masiv în infrastructura, urmata de un alt superciclu bazat pe globalizare, iar în ultimele decenii s-a remarcat explozia "tech". Din perspectiva stabilitatii preturilor, în opinia multor specialisti, principalele megatrenduri care vor sta la baza viitorului superciclu economic sunt "cei patru D": decarbonizarea, digitalizarea, deglobalizarea si demografia. Acesti factori pot reprezenta motivul pentru care presiunile inflationiste este posibil sa ramâna ridicate chiar si în economiile avansate, mai ales când intervine si cel de-al cincilea "D": datoriile publice în crestere. Inteligenta artificiala poate ameliora însa consecintele acestora crescând productivitatea, deci oferta de bunuri si servicii, sprijinind acumularea de capital si stimulând astfel activitatea economica. Astfel, într-un viitor în care bancile centrale înfrunta aceste schimbari structurale, un factor crucial în ameliorarea presiunilor inflationiste îl poate reprezenta AI-ul, prin optimizarea si cresterea eficientei. Deci inteligenta artificiala poate ajuta în lupta cu inflatia, sporind oferta", a declarat Cristian Popa, la o conferinta dedicata industriei bancare si financiare.

Acesta a mai spus ca este posibil sa ne aflam la începutul celei de-a patra revolutii industriale: dupa industrializarea, electrificarea si tehnologizarea societatii, am putea avea în fata digitalizarea acesteia prin fuziunea dintre inteligenta umana si cea artificiala.

"Pentru ca cele doua tipuri de inteligenta exact asta vor face: se contopesc si nu se înlocuiesc una pe cealalta, contrar perceptiei populare. Ne putem raporta la AI astfel: este o unealta, o "surubelnita inteligenta" care poate amplifica creativitatea si productivitatea, deschizând usi catre domenii de inovare pâna acum neexplorate. Nu stim cum va arata viitorul, însa istoria este un bun punct de plecare. Și fie ca a fost vorba de aparitia motoarelor cu abur sau de cresterea productivitatii prin adoptarea calculatoarelor, inovatia a remodelat mereu piata muncii si nivelul de trai în moduri neasteptate, creând noi oportunitati de angajare si imaginând domenii de activitate care presupun o cooperare din ce în ce mai strânsa între om si masini. Însa aceste schimbari nu vor avea loc subit. Trecerea de la entuziasmul initial legat de AI la înglobarea sa productiva în economie este un proces care necesita timp, rabdare si adaptare continua. Este posibil ca jobul de peste 20 de ani al copiilor nostri nici sa nu existe astazi", a subliniat Cristian Popa.

Potrivit sursei citate, chatbot-urile precum ChatGPT au revolutionat procesul de creare a continutului si continua sa aduca schimbari importante în termeni de eficientizare, cercetare si competitivitate, însa potentialul lor real înca nu a fost atins, "si poate fi vast". Popa considera ca procesul de asimilare a noii tehnologii poate sa fie unul de lunga durata, cu efecte vizibile la nivelul întregii societati pentru o perioada mai lunga.

"Din perspectiva unei banci centrale, inteligenta artificiala reprezinta un instrument promitator pentru echilibrarea inflatiei. Asemenea influentei globalizarii care a temperat inflatia în trecut, AI-ul, prin eficientizarea si optimizarea proceselor economice, ofera perspective de stabilizare a nivelurilor preturilor. Procesul de luare a deciziilor de politica monetara este cu atât mai complex în perioadele caracterizate prin schimbari structurale uriase precum cele pe care le traversam în prezent: globalizarea se restrânge, reglementarea devine mai intensa, protectionismul creste, dividendul pacii dispare (directionând o parte a cheltuielilor catre aparare în detrimentul educatiei si sanatatii), populatia îmbatrâneste simultan cu scaderea natalitatii, dividendul energetic dispare, problema deficitelor fiscale în crestere persista, iar tranzitia catre o economie verde implica si ea noi costuri.

Toate aceste schimbări structurale par să ne indice că presiunile inflationiste vor rămâne mult timp printre noi. Însă există o schimbare care poate acționa în sens invers. Inteligența artificială poate să limiteze impactul schimbărilor structurale menționate, stimulând creșterea economică sustenabilă printr-o productivitate a muncii mai ridicată și deschiderea unor noi căi către inovație și progres. AI inventează deja medicamente noi", a explicat Cristian Popa.

În opinia sa, ritmul acestor schimbări rămâne incert: impactul pe larg al implementării tehnologiei AI ar putea deveni palpabil pe termen lung, necesitând o perioadă de ajustare graduală și consolidare a colaborării dintre oameni și tehnologie.

"Există, însă, și riscuri asociate cu protecția datelor sau cu interpretarea lor incorectă de către AI, care ne determină să privim cu o oarecare reticență, transformarea asistentului digital într-un expert în managementul riscului bancar sau în luarea deciziilor de acordare a creditelor. Am convingerea că ne aflăm într-o etapă a progresului tehnologic care ne poate transforma în câștigătorii zilei de mâine, însă, la fel ca în implementarea deciziilor de politică monetară, trebuie să folosim un dozaj adecvat și să ne așteptăm la o evoluție graduală, cântărind în permanentă oportunitatea fiecărei mișcări pe care o vom face pentru a ne construi un viitor digital cu o expunere limitată la risc. Însă, pentru a avea produse și servicii financiare care să corespundă nevoii de progres a societății și să fie, în același timp, sigure pentru utilizatorii lor, trebuie să păstrăm și o doză de prudență în acțiunile noastre.

Rolul major pe care îl au băncile centrale în menținerea stabilității financiare ne obligă să manifestăm o deschidere controlată față de schimbările pe care noile tehnologii le pot aduce în viața noastră", a adăugat reprezentantul BNR.

Nu în ultimul rând, el a afirmat că BNR rămâne de partea prudenței, iar strategia "move fast and break things" nu poate fi aplicată de băncile centrale, prin natura funcției sistemice pe care o au.

"Mizele sunt prea mari pentru a ne grăbi și a strica lucruri. Nici nu ne vom opune inovației, cum au făcut luddiții, ci o vom susține, însă cu un ochi la macrostabilitate. Este de așteptat ca banca centrală să aibă o abordare "risk based" în ceea ce privește inteligența artificială, permisivă spre activitățile non-critice ale bankingului, dar fermă în legătura cu activitățile core. Dacă facem o paralelă cu modul în care conducem o mașină, abordarea noastră, ca banca centrală, va fi mai degrabă să nu calcăm pedala de accelerație pentru a mari viteza, dar nici nu vom acționa inutil pedala de frână pentru a stopa progresul. Ce vom face însă este să conducem prudent, frânând ușor atunci când va fi nevoie, asigurându-ne că vom avea tranziția lină și sigură pe care ne-o dorim cu toții către sectorul bancar al viitorului. Bineînțeles că pot exista și consecințe neprevăzute, dar văzând potențialul transformativ al acestei tehnologii, nu este înțelept să lăsăm acest tren al inovației capabil să sporească bunăstarea să plece fără noi", a mai spus Cristian Popa, prezent la conferința "Slalom printre schimbări: Provocări și inovații în sectorul financiar-bancar și de asigurări", organizată de Institutul Național de Statistică și grupul de presă MediaUno.